EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 06 19
COM(2024) 610 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Prancūzijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 610 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Prancūzijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97[1], ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241[3], kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. ES finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos semestro prioritetus Priemonė padeda užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, kuriomis siekiama visų pirma skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti valstybių narių ekonomikos atsparumą. Ji taip pat padeda stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą ES ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

---

1 OL L 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu reglamentu „REPowerEU“[4] siekiama laipsniškai panaikinti ES priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų užtikrinti ES energetinį saugumą ir diversifikuoti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Prancūzija į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“[5]. Komunikate išdėstomi devyni vienas kitą stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp šių veiksnių, kaip svarbiausi reformų ir investicijų politikos, kuria siekiama įveikti dabartinius produktyvumo iššūkius ir didinti ilgalaikį ES ir jos valstybių narių konkurencingumą, prioritetai, iškyla prieiga prie privataus kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai ir bendroji rinka. Paskelbusi šį komunikatą, 2024 m. vasario 14 d. Komisija pateikė metinę bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaitą[6]. Ataskaitoje išsamiai aptariami bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai ir analizuojami per metus įvykę pokyčiai, suskirstyti pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą[7], kuria pradedamas Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro 2024 m. ciklas. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino apžvalgoje, grindžiamoje keturiais konkurencingo tvarumo aspektais, išdėstytus prioritetus. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Prancūzija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija priėmė nuomonę dėl Prancūzijos 2024 m. biudžeto plano projekto. Be to, Komisija priėmė Rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos (ją Taryba priėmė 2024 m. balandžio 12 d.) ir Pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas (ją Taryba priėmė 2024 m. kovo 11 d.);

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji ES ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97. Be to, ji apima iš dalies pakeistą Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo ir iš dalies pakeistą Direktyvą 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto

---

4 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 *final*.

6 COM(2024) 77 *final*.

7 COM(2023) 901 *final*.

sistemų[8]. Naujosios sistemos tikslai – valstybės skolos tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo užtikrinimas vykdant laipsnišką fiskalinį konsolidavimą ir reformas bei investicijas. Ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam vykdymo užtikrinimui. Kiekviena valstybė narė turėtų pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų[9] planas turėtų atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama vėliausiai iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % BVP, ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už 3 % BVP pamatinę vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus. Siekdama padėti tuos planus parengti, 2024 m. [birželio 21 d.] Komisija ketina valstybėms narėms pateikti planų ir vėlesnių metinių pažangos ataskaitų, kurias jos turės pateikti, turinio gaires ir pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 straipsnį išsiųs joms technines fiskalinio koregavimo gaires (jei taikoma, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją). Valstybės narės nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turėtų pateikti iki 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent valstybė narė ir Komisija susitaria pratęsti terminą pagrįstos trukmės laikotarpiu. Valstybės narės turėtų užtikrinti nacionalinių parlamentų dalyvavimą ir konsultacijas su nepriklausomomis fiskalinėmis institucijomis, socialiniais partneriais ir atitinkamais kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau kinta atsižvelgiant į Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per kelerius pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

---

[8] 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros (OL L 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, ir 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[9] Grynosios išlaidos, apibrėžtos 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (ES) 2024/1263 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj) 2 straipsnyje. Grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

(7) 2021 m. balandžio 28 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Prancūzija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Sprendimą dėl Prancūzijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo[10], kuris 2023 m. liepos 14 d. iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ir įtrauktas skyrius „REPowerEU“[11]. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimto sprendimo, kad Prancūzija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. gegužės 2 d. Prancūzija pateikė 2024 m. nacionalinę reformų programą ir pagal Reglamento (EB) 1466/97 4 straipsnio 1 dalį – 2024 m. Stabilumo programą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį, 2024 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Prancūzijos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(9) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. Prancūzijos ataskaitą[12]. Joje įvertinta pažanga, Prancūzijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Prancūzijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant ES pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat JT darnaus vystymosi tikslų;

(10) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija atliko nuodugnią Prancūzijos apžvalgą. 2024 m. balandžio mėn. paskelbtos pagrindinės Komisijos tarnybų to reglamento tikslais atlikto Prancūzijos makroekonominio pažeidžiamumo vertinimo[13] išvados. 2024 m. birželio 19 d. Komisija padarė išvadą, kad Prancūzijoje nebėra makroekonominio disbalanso. Visų pirma politikos veiksmai padėjo sumažinti tarpvalstybinės svarbos pažeidžiamumą, susijusį su konkurencingumu mažo našumo augimo sąlygomis, bet pastangas reikia tęsti, o pažeidžiamumas, susijęs su didele valstybės skola, vis dar išlieka. Nuo 2021 m. kainų konkurencingumas vystėsi palankiai, iš dalies dėl mažesnės infliacijos nei šalyse prekybos partnerėse. Tačiau sąnaudų konkurencingumo rezultatai buvo ne tokie vienprasmiški, nes darbo našumą stabdė laikini veiksniai po COVID-19 krizės, įskaitant nuolatinį darbuotojų perteklių kai kuriuose svarbiuose sektoriuose, ir užimtumui didinti skirta politika. Dėl to pastaraisiais metais sparčiai augo užimtumas. Tikimasi, kad padedant planuojamoms

---

10 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Prancūzijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

11 2023 m. liepos 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Prancūzijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (ST 11150/23; ST 11150/23).

12 SWD(2024) 610 *final*.

13 SWD(2024) 100 *final*.

investicijoms ir reformoms, kuriomis turėtų būti grindžiamas įsiskolinimo mažinimas, ateityje didės darbo našumas ir konkurencingumas. Pandemijos metu privačiojo sektoriaus skola gerokai padidėjo, tačiau kartu padidėjo namų ūkių santaupų lygis, nuosavas kapitalas ir įmonių likvidumo atsargos, kuriais dabar ir naudojamasi. Nepaisant griežtesnių finansavimo sąlygų, kreditavimas įmonių investicijoms tebėra dinamiškas. Nuo 2021 m. atsigaunant BVP valdžios sektoriaus skola 2023 m. šiek tiek sumažėjo iki kiek daugiau nei 110 %. Numatoma, kad 2024 m. ji išliks iš esmės stabili, tačiau 2025 m. vėl padidės, nes valdžios sektoriaus deficitas tebebus didelis. Politinis atsakas į nustatytą pažeidžiamumą, susijusį su konkurencingumu mažo našumo augimo sąlygomis, iš esmės buvo tinkamas ir turėtų palaikyti našumo augimą ateinančiais metais, tačiau reikia ir toliau dėti pastangas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimas padės toliau spręsti konkurencingumo problemas, kartu didinant našumo augimą. Nors imtasi politikos veiksmų viešiesiems finansams stiprinti, akivaizdu, kad didelei valstybės skolai sumažinti reikia dėti daugiau pastangų. Reformuotas Stabilumo ir augimo paktas, įskaitant perviršinio deficito procedūros taikymą, yra tinkamas ir griežtas priežiūros mechanizmas fiskalinio tvarumo rizikai mažinti;

(11) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis[14], Prancūzijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 4,8 % BVP 2022 m. iki 5,5 % 2023 m.[15], o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 111,9 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 110,6 % 2023 m. pabaigoje. Kaip paskelbta 2024 m. fiskalinės politikos gairėse[16], Komisija, laikydamasi galiojančių teisės nuostatų ir remdamasi ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, imasi veiksmų, kad pradėtų deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. 2024 m. birželio 19 d. Komisija priėmė pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį[17]. Tame pranešime įvertinta Prancūzijos biudžeto būklė, nes šalies valdžios sektoriaus deficitas 2023 m. viršijo 3 % BVP pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad, atsižvelgdama į šį vertinimą ir apsvarsčiusi pagal SESV 126 straipsnio 4 dalį parengtą Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę, liepos mėn. Komisija ketina siūlyti pradėti perviršinio deficito procedūrą ir rekomenduoti Tarybai dėl Prancūzijos priimti sprendimą pagal 126 straipsnio 6 dalį, kuriuo nustatoma, kad yra susidaręs perviršinis deficitas;

(12) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo[18] Prancūzijai 2023 m. užtikrinti apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribojant nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimą, kad jis neviršytų vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimo[19], atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Be to, Prancūzijai rekomenduota būti pasirengusiai pritaikyti dabartines išlaidas prie kintančios situacijos. Prancūzijai taip pat rekomenduota didinti

---

14 Eurostato euro rodikliai, 2024 04 22.

15 Deficito padidėjimą 2023 m. daugiausia lėmė didelis pajamų trūkumas ir, kiek mažiau, silpnesnis, nei tikėtasi, augimas.

16 COM(2023) 141 *final*.

17 Komisijos pranešimas, parengtas remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 126 straipsnio 3 dalį, 2024 06 19, COM(2024) 598 *final*.

18 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl 2022 m. Prancūzijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Prancūzijos stabilumo programos, OL C 334, 2022 9 1, p. 79.

19 Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Prancūzijos vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas, naudojamas fiskalinės politikos krypčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 6,4 %.

viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis; Remiantis Komisijos skaičiavimais, 2023 m. fiskalinė politika[20] buvo stabdomoji (jos kryptis – 0,5 % BVP) atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo stabdomasis ir sudarė 0,3 % BVP – tai atitiko Tarybos rekomendaciją. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarė 0,4 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 4,1 % BVP, t. y. 0,1 procentinio punkto daugiau negu 2022 m. Prancūzija finansavo papildomas investicijas pasinaudodama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis. Ji finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir energetinį saugumą, pvz., atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilio sprendimų kūrimą ir pramoninį diegimą, tvarių žemės ūkio sistemų inovacijų projektus, medžiagų perdirbimą, novatoriškus pastatus, skaitmenizaciją ir judumo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, taip pat investicijas į šiluminę pastatų renovaciją, kurios iš dalies finansuojamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis;

(13) pagrindines 2024 m. stabilumo programos projekcijas galima apibendrinti, kaip išdėstyta toliau. Makroekonominiame scenarijuje, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 1,0 % 2024 m. ir 1,4 % 2025 m., o infliacija pagal VKI bus 2,5 % 2024 m. ir 1,7 % 2025 m. Numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 5,1 % BVP, o 2025 m. sieks 4,1 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP padidės iki 112,3 % 2024 m. pabaigoje ir 113,1 % 2025 m. pabaigoje. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas laipsniškai sumažės iki 3,6 % BVP 2026 m. ir 2,9 % 2027 m. Taigi planuojama, kad 2027 m. valdžios sektoriaus balansas bus mažesnis už 3 % BVP deficito pamatinę vertę. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP savo ruožtu laipsniškai mažės iki 112,9 % 2026 m. ir 112,0 % 2027 m.;

(14) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 0,7 % 2024 m. ir 1,3 % 2025 m., o infliacija pagal SVKI bus 2,5 % 2024 m. ir 2,0 % 2025 m.;

(15) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 5,3 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų padidėti iki 112,4 %. Deficito sumažėjimas 2024 m. daugiausia atspindi daugumos neatidėliotinų su energetika susijusių priemonių panaikinimą ir vasario mėn. patvirtintą 0,3 % BVP išlaidų sumažinimą, kurį iš dalies atsveria prognozuojamas valstybės skolos palūkanų mokėjimų padidėjimas iki maždaug 2,0 % BVP, kurį paskatino didesnės palūkanų normos už naujas emisijas. Be to, į prognozę taip pat įtrauktas išimtinio mokesčio energijos gamintojams ir

[20] Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinio laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų ES fondų, pokyčio skirtumas. Neigiamas (teigiamas) rodiklio ženklas atitinka skatinamąją (stabdomąją) fiskalinę politiką;

finansiniam pelnui 0,1 % BVP poveikis. Skolos santykio su BVP padidėjimas 2024 m. daugiausia atspindi didelio pirminio deficito ir didėjančių palūkanų mokėjimų poveikį, o skolą mažinantis poveikis dėl nominaliojo augimo būtų nuosaikesnis nei pastaraisiais metais. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika bus stabdomoji ir jos kryptis sudarys 1,1 % BVP;

(16) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m. bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,2 % BVP, palyginti su 0,2 % BVP 2023 m. Išlaidas dengiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas nedarant tiesioginio poveikio Prancūzijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai;

(17) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo[21], kad Prancūzija užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodama nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų[22] nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 2,3 %. Valstybės narės paragintos, vykdant 2023 m. biudžetus ir rengiant 2024 m. biudžeto planų projektus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Prancūzijos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 1,8 %[23], t. y. bus mažesnės už rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją;

(18) be to, Taryba rekomendavo, kad Prancūzija imtųsi veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, valdžios sektoriaus deficitui mažinti panaudojant su tuo susijusias sutaupytas lėšas. Taryba papildomai nurodė, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas, Prancūzija turėtų užtikrinti, kad jomis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad grynosios biudžeto išlaidos[24] neatidėliotinoms energijos paramos priemonėms 2023 m. sudarys 0,9 % BVP, ir numatyta, kad 2024 m. jos sudarys 0,2 %, o 2025 m. – 0,0 % BVP. Visų pirma daroma prielaida, kad 2024 m. tebegalios reguliuojamoms elektros energijos kainoms taikoma viršutinė riba, įgyvendinama sumažinant vidaus mokestį, taikomą galutiniam elektros energijos suvartojimui (TICFE), ir tiesiogines subsidijas elektros energijos tiekėjams kompensuoti. Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, šios projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 0,6 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos[25] fiskalinės

---

21 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl 2023 m. Prancūzijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Prancūzijos stabilumo programos, OL C 312, 2023 9 1, p. 86.

22 Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

23 Taip atsižvelgiama į vienkartines 0,0 % BVP priemones 2024 m. ir −0,1 % BVP 2023 m. priemones, susijusias su Teismo sprendimais;

24 Šis skaičius rodo metines biudžeto išlaidas toms priemonėms, įskaitant pajamas ir išlaidas, taip pat atitinkamais atvejais atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

25 Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas, iv) Ekonomikos

politikos krypčiai tais metais turės stabdomąjį 1,0 % BVP poveikį. Numatoma neatidėliotinas energijos paramos priemones kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją; Be to, numatoma visas su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Tai taip pat atitinka Tarybos rekomendaciją;

(19) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Prancūzija išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos išliks nepakitusios – 4,1 % BVP. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją; Iš ES fondų gautomis pajamomis, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų išlikti 0,4 % BVP;

(20) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant nesikeičiančios politikos prielaidą, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 5,0 % BVP. Deficito sumažėjimas 2025 m., jei politika nesikeis, daugiausia atspindi numatomą augimo atsigavimą. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2025 m. pabaigoje turėtų padidėti iki 113,8 %; Skolos santykio su BVP padidėjimą daugiausia lemia didelis pirminis deficitas ir kylančios palūkanos;

(21) Prancūzijoje yra daug mokesčių išlaidų ir jos yra didelė našta biudžetui. 2023 m. biudžeto įstatyme apskaičiuota, kad 2022 m. 465 išvardytų išimčių ir lengvatų biudžeto išlaidos sudarė 88 mlrd. EUR (3,3 % BVP), neįskaitant mokesčių kredito užimtumui ir konkurencingumui skatinti (pranc. *crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, CICE), kuris buvo atšauktas 2019 m., poveikio. Didžiausios mokesčių išlaidos 2023 m. biudžeto įstatyme buvo, visų pirma, mokesčių kreditas moksliniams tyrimams (pranc. *crédit d'impôt recherche,* apie 7 mlrd. EUR), mokesčių kreditas dirbantiesiems namie (pranc. *crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 5,7 mlrd. EUR), 10 % mokesčių nuolaida senatvės pensijoms (pranc. *abattement de 10 % sur les pensions et retraites*), 4,4 mlrd. EUR) ir 10 % tarifas modernizavimo, transformavimo, renovacijos ir priežiūros darbams (pranc. *taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 mlrd. EUR). Nuo 2013 m., nepaisant daugybės bandymų kontroliuoti mokesčių išlaidų sąnaudas ir išimčių ir lengvatų skaičių, realiąja verte jų padaugėjo daugiau kaip 16 %. Nors mokesčių išlaidos gali būti pagrįstos ekonominės ar socialinės politikos tikslais, jos nebūtinai yra ekonomiškai efektyviausia priemonė ir kai kuriais atvejais gali sukelti didelius ekonominius iškraipymus. Kaip nurodė Prancūzijos Audito Rūmai, dėl mokesčių išlaidų mažėja Prancūzijos mokesčių sistemos veiksmingumas ir skaidrumas, sukuriamas didelis sudėtingumas ir apskritai dėl atskirų sprendimų iškraipymo prarandamas paskirstymo efektyvumas. 2023 m. lapkričio mėn. priimtame 2023–2027 m. daugiamečio viešųjų finansų programavimo įstatyme nustatytos konkrečios nuostatos, kuriomis siekiama apriboti mokesčių išlaidų poveikį biudžetui, kontroliuoti išimčių ir lengvatų skaičių ir padidinti jų veiksmingumą, kartu siekiant padidinti bendravimo su Parlamentu skaidrumą vykdant metinę biudžeto sudarymo

---

gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

procedūrą. Tačiau bandymai tai padaryti praeityje nebuvo labai sėkmingi ir nesumažino mokesčių sudėtingumo ir biudžeto išlaidų, susijusių su mokesčių išlaidomis. Kadangi mokesčių išlaidos iš esmės nepatenka į nustatytų išlaidų biudžeto kontrolės priemonių taikymo sritį, joms suvaldyti reikėtų panašaus lygio stebėsenos, kuri papildytų pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą vyriausybės inicijuotą išlaidų peržiūrą;

(22) 2023 m. Prancūzijos viešosios išlaidos, sudarančios 57,3 % BVP, tebėra gerokai didesnės už ES vidurkį. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje panašus atotrūkis numatomas 2024 ir 2025 m. Taigi, fiskaliniam konsolidavimui Prancūzijoje reikia imtis ryžtingų veiksmų viešųjų išlaidų srityje. Naujasis išlaidų peržiūros mechanizmas, priimtas 2023 m. biudžeto įstatymu atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, gali paremti tokį konsolidavimą ir valstybės skolos mažinimą. Pagrindinis šio naujo mechanizmo tikslas – reguliariai vertinti viešąsias išlaidas, siekiant nustatyti veiksmingiausias išlaidas, skatinančias augimą, socialinę įtrauktį ir žaliąją bei skaitmeninę pertvarką, kartu mažinant tas išlaidas, kurios pasirodo esančios neveiksmingos. Pirmoji ataskaita su konkrečiais pasiūlymais buvo pateikta Parlamentui 2023 m. liepos mėn. Tačiau jų perkėlimas į konkrečias ir kiekybiškai įvertintas taupymo priemones 2024 m. biudžeto įstatyme atrodo ribotas. Ateityje fiskalinio konsolidavimo tikslais būtų naudinga reguliariai integruoti po išlaidų peržiūros nustatytus kiekybinius taupymo tikslus į būsimą metinį ir daugiametį biudžeto planavimą;

(23) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. Jos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Prancūzijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, veiksmingą įgyvendinimą vykdyti sparčiai. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Prancūzija tęstų reformų ir investicijų įgyvendinimą. Kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(24) per sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnį, Prancūzija iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, atsižvelgdama į, be kita ko, 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose ir nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nustatytus uždavinius. Ši peržiūra yra ES finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Nors Prancūzija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politiką ir Europos socialinių teisių ramstį, vis dar yra spręstinų uždavinių. 2023 m. Prancūzijoje užfiksuotas nuosaikus augimas visoje šalyje, nors tarp regionų išliko didelių skirtumų, o kai kuriuose iš jų matomas ilgalaikis vangus augimas. Esama didelių plėtros skirtumų tarp atokiausių regionų ir didmiesčių, taip pat tarp miesto ir ne miesto vietovių. Labai svarbu sanglaudos politikos programas įgyvendinti sparčiau. Programose sutarti prioritetai tebėra aktualūs. Ypač svarbu toliau remti mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų veiklą regionų lygmeniu, visų pirma skatinant regionines inovacijų ekosistemas, strateginius įgūdžius ir pritraukiant talentus. Ypatingą dėmesį taip pat reikia skirti poreikiui didinti įmonių, ypač plėtros sunkumų patiriančiuose

regionuose, skaitmeninimo ir inovacijų pajėgumus. Tebėra labai svarbūs prioritetai, kuriais prisidedama prie žaliosios pertvarkos, visų pirma atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba, pažangiųjų energetikos sistemų ir energijos vartojimo efektyvumo priemonių kūrimas bei prisitaikymas prie klimato kaitos. Atokiausiuose regionuose labai svarbus išlieka geriamojo vandens tiekimas, nuotekų valymas ir komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas. Ir toliau svarbu aktyviai įtrauktinepalankioje padėtyje esančias grupes, kaip antai migrantų kilmės asmenis, taip pat daryti tikslingas investicijas į kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius ir ypatingą dėmesį skiriant nepalankioje padėtyje esančios grupėms. Taip pat labai svarbu toliau taikyti kovos su skurdu ir socialinės įtraukties priemones, ypatingą dėmesį skiriant vaikams, galimybėms gauti įperkamą būstą ir iškeldinimo iš būsto prevencijai. Prancūzija taip pat galėtų pasinaudoti Europos strateginių technologijų platformos iniciatyva pramonės pertvarkai remti. Prancūzijai ypač reikėtų toliau plėtoti reikiamus įgūdžius, technologijas ir infrastruktūrą ir skatinti dalyvavimą naujose strateginėse vertės grandinėse (nulinio balanso pramonės, svarbiausių žaliavų, energijai imlių pramonės sektorių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo);

(25) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais ES fondais, Prancūzijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su įgūdžių trūkumu, nelygybe švietimo sistemoje ir švietimo rezultatų prastėjimu, mokytojų darbo sąlygomis ir mokymu, taip pat uždavinių, susijusių su verslo aplinka, moksliniais tyrimais, plėtra ir inovacijomis bei žaliąja pertvarka. Šių uždavinių sprendimas padėtų gerinti darbuotojų įgūdžius ir mokymosi rezultatus bei didinti darbo našumą. Be to, tai taip pat galėtų padidinti Prancūzijos įmonių efektyvumą, o tai savo ruožtu padidintų Prancūzijos ekonomikos konkurencingumą. Tolesnis konkurencingumo ir darbo našumo didinimas taip pat prisidėtų prie viešųjų finansų tvarumo;

(26) kvalifikuotų darbuotojų trūkumas yra viena iš pagrindinių įdarbinimo kliūčių. 2022 m. tai buvo ypač pasakytina apie pramonę, IRT ir sveikatos sektorius, taip pat profesijas, kurioms reikia žaliajai pertvarkai reikalingų įgūdžių[26]. Be to, 45 % Prancūzijos mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) (palyginti su 38 % ES) nurodė, kad labai sunku rasti tinkamų įgūdžių turinčių darbuotojų. 83 % Prancūzijos įmonių (palyginti su 81 % ES) darbo jėgos ir įgūdžių trūkumą nurodo kaip vieną iš pagrindinių kliūčių investicijoms. Be to, tinkamų įgūdžių trūkumas kliudo investicijoms į pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą. Nepaisant investicijų į darbuotojų kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, kurios taip pat remiamos pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, sunkumų tebėra, visų pirma bandant pasiekti žemos kvalifikacijos darbuotojus[27] ir surenkant norinčius lankyti prioritetiniams sektoriams skirtus mokymus. Ankstesnių ir pastarojo meto investicijų, kaip antai Investicijų į įgūdžius plano (pranc. *plan d'investissement dans les compétences*), vertinime pabrėžiama, kad tik 25 % mokymų yra susiję su prioritetiniu sektoriumi ir 20 % mokymų skirti profesijoms, kuriose jaučiamas įgūdžių trūkumas. Be to, 2022 m. tik apie 25 % žemos kvalifikacijos suaugusiųjų dalyvavo mokymuose. Priemonių, kuriomis remiamas kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas, veiksmingumas gali nukentėti dėl prastėjančių švietimo sistemos rezultatų, nes pagrindiniai įgūdžiai sudaro pagrindą

[26] DARES, „*Les tensions sur le marché du travail en 2022*", *Dares Resultats n°59*, 2023 m. lapkričio mėn.

[27] Asmenys, turintys ne aukštesnį kaip pagrindinį išsilavinimą (t. y. ISCED 0–2).

tolesniam mokymuisi. Nors Investicijų į įgūdžius planas buvo atnaujintas iki 2027 m., jam skirtų priemonių sumažėjo;

(27) nepaisant didelių viešųjų išlaidų švietimui, Prancūzijos švietimo sistemos rezultatai pastaruoju metu gerokai suprastėjo, o prie to dar labiau prisideda stiprus mokinių socialinės ir ekonominės padėties poveikis. Remiantis 2022 m. Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) tyrimu, Prancūzijoje buvo 28,8 % prastai besimokančių penkiolikmečių matematikos srityje (palyginti su 29,5 % ES), 26,9 % – skaitymo įgūdžių srityje (palyginti su 26,2% ES), ir 23,8 % – gamtos mokslų srityje (palyginti su 24,2 % ES). Šie rezultatai panašūs į ES vidurkį, kuris taip pat labai pablogėjo. Nuo 2018 m. gerokai padidėjo visų šių trijų dalykų prastai besimokančiųjų dalis. Tuo pat metu labai sumažėjo geriausių rezultatų pasiekusių mokinių dalis, ypač matematikos ir skaitymo srityse. Pagrindinių įgūdžių suprastėjimas dar labiau pastebimas tarp palankių sąlygų neturinčių penkiolikmečių, įskaitant migrantų kilmės moksleivius, kuriems kyla dvigubai didesnė rizika, kad jų mokymosi rezultatai bus prastesni nei šalyje gimusių bendraamžių, kurių tėvai gimę šioje šalyje. Būtina gerinti moksleivių pagrindinių įgūdžių rezultatus , pradedant ankstyvame amžiuje. Bendros išlaidos pradiniam ugdymui Prancūzijoje yra šiek tiek mažesnės nei vidutiniškai EBPO[28]. Pastaraisiais metais buvo įgyvendintos kelios priemonės nelygybei mokyklose mažinti, pavyzdžiui, perpus sumažintas klasių dydis prioritetinėse švietimo zonose. Nors pirmieji vertinimai rodo teigiamą priemonės poveikį mokymosi rezultatams, 70 % palankių sąlygų neturinčių mokinių, gyvenančių ne prioritetinėse zonose, ja nepasinaudoja. 2023 m. Švietimo ministerija skatino didesnę socialinę įvairovę mokyklose, nustatydama neprivalomą tikslą iki 2027 m. 20 % sumažinti socialinę segregaciją valstybinėse mokyklose ir pasirašydama susitarimo memorandumą su privačiomis mokyklomis. Be to, 2023 m. rugsėjo mėn. priimta priemonė, pagal kurią įvesta savaitinė diferencijuoto prancūzų ir matematikos mokymo valanda visiems mokiniams, galėtų sustiprinti pagrindinius įgūdžius. Tačiau šių priemonių poveikio mokymosi rezultatams dar reikia sulaukti ir tada atlikti tolesnius vertinimus. Išteklių ir metodų pritaikymas prie vietos aplinkybių ir studentų poreikių galėtų padėti toliau gerinti švietimo sistemos rezultatus ir teisingumą;

(28) nors 2023 m. mokytojų darbo užmokestis padidėjo, profesijos patrauklumas vis dar kelia nerimą, o mokytojų trūkumas daro neigiamą poveikį švietimo rezultatams. Studentų ir mokytojų santykis Prancūzijoje yra vienas didžiausių ES. Be to, didėjanti priklausomybė nuo laikinųjų mokytojų, turinčių žemesnį kvalifikacijos ir patirties lygį ir mažiau galimybių tobulintis nei nuolatiniai mokytojai, gali turėti įtakos mokymo kokybei. Imtasi veiksmų mokymo sąlygoms gerinti, įskaitant pradinių mokytojų rengimo prancūzų kalbos ir matematikos srityje stiprinimą. Vis dėlto dar yra galimybių toliau plėtoti šias priemones, visų pirma geriau suderinant pradinį ir tęstinį mokymą su kintančiais visų mokinių poreikiais ir suteikiant mokytojams ir mokykloms daugiau savarankiškumo. Visų pirma, nors EBPO ataskaita[29] rodo, kad mokykloms suteikus aukšto lygio autonomiją galima gauti teigiamą poveikį mokinių rezultatams (kai kartu prisiimama ir atskaitomybė), Audito Rūmai įspėja, kad

28 https://data.oecd.org/eduresource/education-spending.htm#indicator-chart.

29 Lastra-Anadón, C. and S. Mukherjee (2019), *Cross-country evidence on the impact of decentralisation and school autonomy on educational performance*, OECD Working Papers on Fiscal Federalism, No. 26, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en.

praktiškai mokyklų vadovai turi mažai galimybių prisitaikyti prie mokinių poreikių ir vietos aplinkybių[30];

(29) nepaisant kelių administracinio supaprastinimo reformų, Prancūzijos įmonės vis dar mano, kad administracinė našta yra didelė, o tai daro neigiamą poveikį inovacijoms ir našumui. 2022 m. apklausos duomenimis, 49 % įmonių mano, kad administracinių procedūrų sudėtingumas yra „labai rimta problema“ (tai vienas didžiausių rodiklių ES, gerokai viršijantis ES vidurkį – 33 %)[31]. Prancūzijos vertinimu, pernelyg daug taisyklių įmonėms atsieina bent 3 % BVP per metus[32]. Atsižvelgiant į suinteresuotųjų subjektų pasiūlymus[33] mažinti administracinę naštą, pirmenybė galėtų būti teikiama dokumentų, kuriuos reikia pateikti, skaičiaus mažinimui (principas „pasakyk tik vieną kartą“), apibendrinant procedūrų skaitmeninimą, kartu išlaikant tiesioginį kontaktą su administracija. Pirmenybė taip pat galėtų būti teikiama leidimų išdavimo tvarkos pakeitimui paprastomis atitikties taikomoms sąlygoms deklaracijomis, o jautresniems sektoriams – leidimų išdavimo supaprastinimui sutrumpinant sprendimų priėmimo laiką ir taikant tylaus pritarimo procedūrą, jei ji dar netaikoma;

(30) Prancūzija skiria didelį viešąjį finansavimą įmonių MTP ir inovacijoms remti. Jos skiriama BVP dalis verslo MTP remti yra viena didžiausių ES (2021 m. – 0,45 % BVP)[34]. Vis tik įmonių MTP stagnuoja ir nesiekia ES vidurkio (1,43 % BVP 2022 m.). 2023 m. EIB investicijų tyrimo duomenimis, tik 30 % Prancūzijos įmonių (99,8 % iš jų yra MVĮ) investavo į naujų produktų, procesų ir paslaugų kūrimą. Tai yra vienas žemiausių rodiklių ES. Stagnuojant su akademinės bendruomenės ir verslo bendradarbiavimu susijusiems rodikliams[35] ir mažėjant akademinės karjeros patrauklumui, tikimasi, kad Mokslinių tyrimų programavimo įstatymu ir kitomis paskelbtomis priemonėmis, iš kurių kai kurios įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, bus padidintas mokslinių tyrimų sistemos veiksmingumas stiprinant mokslo ir ekonomikos ryšį ir didinant karjeros mokslinių tyrimų srityje patrauklumą. Vis dėlto šių priemonių poveikiui pasireikšti prireiks laiko, o tada jis atsispindės rodikliuose. Moksliniams tyrimams taikomas brangiai kainuojantis mokesčių kreditas, nors vertinimai atskleidė didelių jo trūkumų[36]. 2021 m. Nacionalinės inovacijų politikos vertinimo komisijos atliktas vertinimas parodė, kad ši schema neturėjo reikšmingo poveikio didesnėms įmonėms, nors parama buvo

---

30 Cour des comptes, *Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement, Rapport public thématique*, 2023.

31 European Commission, Flash Eurobarometer 507, *Businesses' attitudes towards corruption in the EU*, Report, July 2022, p. 58.

32 Žr. 2024 m. balandžio mėn. supaprastinimo veiksmų planą, pateiktą https://presse.economie.gouv.fr/plan-daction-simplification/, p. 8.

33 Žr. 2024 m. sausio mėn. konsultacijų galutinę ataskaitą, *Entrepreneuses, entrepreneurs: quelles mesures concrètes pour vous simplifier la vie ?*, pateiktą https://www.economie.gouv.fr/actualites/mesures-consultation-simplification-entreprises.

34 Komisijos skaičiavimai. Paramą sudaro 0,28 % BVP dydžio mokesčių paskatos (EBPO duomenys, paskutinį kartą atnaujinti 2024 m. balandžio mėn.) ir 0,16 % BVP dydžio tiesioginė parama (teikiant dotacijas ir kt.) (Eurostato duomenys, paskutinį kartą atnaujinti 2024 m. kovo 17 d.).

35 T. y., bendros viešojo ir privačiojo sektorių mokslinės publikacijos kaip visų publikacijų % dalis (šaltinis: *Science-Metrix*, 2023 m. rugpjūčio mėn.); įmonių finansuojamos viešosios MTP išlaidos (nacionalinės) kaip BVP % dalis (šaltinis: Eurostatas, rd_e_gerdfund); ir įmonių finansuojamos viešosios MTP išlaidos (nacionalinės) kaip visų MTP išlaidų % dalis (šaltinis: Eurostatas).

36 OECD (2020), *How effective are R&D tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD project', Directorate for Science*, Technology and Innovation Policy Note, OECD, Paris.
Conseil d'analyse économique (2022), Focus N°090-2022 *Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche*, Philippe Aghion, Nicolas Chanut et Xavier Jaravel.

daugiausia skirta joms. Todėl šią MTP schemą reikia taikyti tikslingiau, kad būtų padidinti MTP rezultatai, kartu apribojant jos sąnaudas. Kitos inovacijų rėmimo priemonės yra daug mažesnės, tačiau labiau orientuotos į MVĮ. Jos visų pirma apima inovacijų mokesčių kreditą ir jaunų novatoriškų įmonių (pranc. *Jeunes Entreprises Innovantes*) statusą, kuris teikia socialinę ir fiskalinę naudą startuoliams, atitinkantiems konkrečius MTP intensyvumo ir augimo kriterijus;

(31) Prancūzijos energijos rūšių derinyje iškastinio kuro dalis 2022 m. šiek tiek padidėjo, o atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis buvo maža – 14,6 %. Be to, Prancūzija anaiptol nepasiekė savo 2020 m. ES tikslo dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos. Nepaisant to, kad dėl didelio saulės energijos padidėjimo 2022 m. išaugo atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių įrengtoji galia, siekdama tikslų iki 2030 m. Prancūzija atsilieka atsinaujinančiųjų išteklių energijos, ypač elektros energijos gamybos ir šildymo, diegimo srityje. Tokiomis aplinkybėmis, kai paskelbtų papildomų atominių elektrinių statybai prireiks laiko, o elektrifikavimo poreikiai turėtų sparčiai didėti[37], greitas atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimas padėtų užtikrinti Prancūzijos energetinį saugumą ir kartu sumažintų jos priklausomybę nuo iškastinio kuro. 2023 m. kovo mėn. Prancūzija priėmė įstatymą dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos spartinimo, pagal kurį savivaldybės per tam tikrą laiką turi nustatyti spartesnės atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos zonas. Ją reikėtų kuo greičiau įgyvendinti. Tačiau iki 2024 m. balandžio mėn. vidurio šias zonas buvo nustačiusios mažiau nei 20 % savivaldybių. Be to, viename iš įgyvendinimo aktų dar turi būti nustatyti regioninio daugiamečio energetikos plano (pranc. *programmation pluriannuelle de l'énergie*), kuris dar nepaskelbtas, tikslai. Taip pat dar reikia supaprastinti prisijungimo prie pasigamintos energijos vartojimo skirstomojo tinklo procedūras. Siekiant integruoti didesnius atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekius ir užtikrinti tiekimo saugumą, reikalingos tolesnės investicijos į elektros tinklus ir lankstumo sprendimus, pavyzdžiui, dėl energijos kaupimo;

(32) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2024 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Prancūzijai skirtos 1, 2, 3 ir 4 rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą euro zonai skirtas rekomendacijas,

REKOMENDUOJA Prancūzijai 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų[38] augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris padėtų vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus skolą pradėti patikimai mažinti ir valdžios sektoriaus deficitą sumažinti iki artimo Sutartyje nustatytai 3 % BVP pamatinei vertei. Sumažinti mokesčių sistemos

---

37 RTE (2023) *Bilan prévisionnel* 2023, Prancūzijos elektros energijos sistemos perspektyva (https://assets.rte-france.com/prod/public/2023-10/2023-10-02-bilan-previsionnel-2023-principaux-resultats.pdf), žr. visų pirma p. 31.

38 Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą, grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

sudėtingumą tikslingiau panaudojant mokesčių išlaidas, panaikinant mažiausiai veiksmingas išimtis ir lengvatas ir apribojant jų bendrą poveikį biudžetui. Toliau dėti pastangas gerinti biudžeto priemonių kokybę, be kita ko, nustatant kiekybinius išlaidų mažinimo tikslus planuojant biudžetą pagal nustatytą išlaidų peržiūrų sistemą.

2. Toliau sparčiai ir veiksmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.

3. Toliau spręsti įgūdžių trūkumo, be kita ko, žaliajai pertvarkai svarbių profesijų, problemą ir skatinti dalyvavimą mokymuose, visų pirma žemos kvalifikacijos darbuotojų. Gerinti švietimo sistemos rezultatus ir teisingumą. Stiprinti mokytojo profesiją, be kita ko, gerinant jų darbo sąlygas ir mokymą.

4. Gerinti verslo aplinką mažinant administracinę naštą. Skatinti verslo MTP intensyvumą, be kita ko, tikslingiau taikant viešosios paramos schemas. Paspartinti energetikos pertvarką greičiau diegiant atsinaujinančiųjų išteklių energiją, be kita ko, priimant antrinės teisės aktus, kuriant paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas ir skatinant energijos kaupimo technologijas.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė